

Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

P O S U D E K
vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Jan Musil

Název práce: Omyl

Jméno a příjmení vedoucího: doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

Kontrola shody: IS vyhodnotil práci jako originální (míra shody pod 5 %).

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autor zvolil nepříliš časté a spíše okrajově diskutované téma omylu v soukromém, resp. občanském právu, a to s ohledem na změny přinášené občanským zákoníkem (dále OZ 2012), které lze v tomto kontextu označit za změny spíše evolučního charakteru přesto s určitými interpretačními otázníky. Jde tak o téma, které si zaslouhuje určitou komplexní pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i názory dosud publikované zejména v komentářích k OZ. Autor v úvodu své práce vymezuje její cíle a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď (mohly by být nicméně formulovány explicitněji). Vlastní metody práce a přístupu nejsou v úvodu sice zřetelně naznačeny (autor spíše hovoří o metodách výkladu práva, což není totéž, co metoda psaní odborné práce), ale z práce samotné je patrné, že autor zvolil analyticko-kompilační přístup, který kombinuje s deskripcí a evaluací judikatury, aby nakonec dospěl k určitému syntetizujícímu poznatku, jenž je autorský, resp. originální. Přínosná je jistě i kapitola 9 s finální syntézou analyzované judikatury ve věcech (ne)omluvitelnosti omylu. Analyticko-kompilační metoda tak nevedla k potlačení samostatné autorské úvahy a originální myšlenkové linie. Jde o opus velmi zdařilý (s určitými výhradami formálními – viz níže), který vskutku vyčerpává v dostatečné hloubce probíranou materii. Autor prokázal znalost zákonného textu, projevil i znalost relevantní judikatury, kterou kriticky analyzuje a vyhodnocuje. Práce je psána čtivým a srozumitelným jazykem, místy až žurnalistickým (je cítit velké osobní zaujetí autora pro téma) a pracuje s velkým množstvím příkladů, které velmi vhodně ozřejmují probírané detaily a nuance (pasáže o (ne)podstatnosti a (ne)omluvitelnosti omylu). Rovněž oceňuji, že práce obsahuje komparativní dimenzi (DCFR, PECL, CESL, PICC).

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (441 tis. znaků) je celkově velmi přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinálním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy *de lege ferenda*. Práce je rozdělena do 13 kapitol, kdy první z nich (1-4) usilují o stručnou základní charakteristiku omylu jakožto institutu soukromého práva z obecného pohledu a plní spíše roli metodologicko-propedeutickou (zejm. kritéria posuzování a náležitosti vůle, rozpor mezi vůlí a projevem, historický exkurz). Další část je pak věnována druhům omylu, omylu v právním jednání, zejména je zkoumána dichotomie rozporu mezi vůlí a projevem a omylem coby vadou vůle. Šestá kapitola přináší zdařilou analýzu objektivní stránky relevance omylu (omyl podstatný, resp. omyl hlavní). Za vhodné považuji zařazení zvláštních kapitol a podkapitol o omylu vyvolaném lstí, omylu vyvolaném třetí osobou, omylu omluvitelném a o omylu v přenosu projevu vůle.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použit dostatečný počet bibliografických pramenů, které autor správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní. Výběr literatury a pramenů základna je reprezentativní a zahrnuje příslušné relevantní tituly naší nauky. Lze rozhodně ocenit, že autor neváhá konfrontovat základní názory české doktríny a odlišná stanoviska právních autorit v daném oboru, jakož i rozdílné pohledy naší judikatury (NS, ÚS, VS, a dokonce vybraná rozhodnutí KS).

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Po jazykové, stylistické a formální stránce vykazuje práce bohužel řadu chyb, nedostatků, překlepů či přehlédnutí. Práci tak chybí důsledná jazyková korektura, což bohužel celkový dojem z jinak zdařilé práce poněkud snižuje. Kupř.: str. 17 – byla naplněna kritéria; str. 26 – v širší perspektivě; str. 32 – současná literatura; str. 42 – má být kontraktace (nikoli kontrakce); str. 52 – error in corpore; str. 64 – má být *nezjistně*; str. 64 – má být *nezúčastněná*; str. 67 – budou situace; str. 68 – má být *je tak možné se přiklonit...*; str. 89- o omylu zmýleného; str. 90 – nedisponovala; str. 101 – standardd; str. 101 – hlediska, která byla zvažována; str. 122 – má být patrně slovo **nevěnují**...etc. Akademické tituly (prof.) se v textu práce obvykle neuvádí.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce tlumočí řadu podnětných názorů a závěrů aktuální doktríny. Pracuje s relevantní českou judikaturou a rozebírá možnosti a limity zákonné úpravy stávající i de lege ferenda.

Při ústní obhajobě by se autor mohl více zamyslet v obecné rovině nad:

- Lze de lege lata přesně (jednoznačně) vymezit hranice mezi prostým nedorozuměním a právně relevantním omylem?
- na str. 33 hovoří o všech definicích – které má na mysli? (v textu zmíněna jen jedna pocházející z usnesení NS)
- jaké jsou právní následky toho, že někdo použije slov ve smyslu odchylném od jejich obvyklého, resp. užívaného významu?
- Příklad omylu při jednostranném právním jednání a příklad ratihabice omylu zmýleného
- neměl by profesionál přeci jen zkoumat cizí pohnutky (tj. pohnutky osob s ním kontrahujících) nadto explicitně vyjádřené, jako tomu je kupř. v řecké úpravě?
- Má být podstatnost omylu posuzována objektivně anebo subjektivně? K čemu se kloní autor?
- Může být úmyslné uvedení/ponechání v omylu projevem něčeho jiného než lsti?
- Je nutné splnit informační povinnost, i když by to vedlo k sebe-uvědomění či poškození svých práv?
- Jak by si autor představoval smysluplné zakotvení omluvitelnosti omylu do současné úpravy?

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce po odborné stránce splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem (tím dokonce výrazně přesahuje), tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorovy výborné znalosti vybrané hmotněprávní problematiky soukromého práva, jakož i souvisejících procesních otázek a celkovou širší orientaci v citovaných oblastech právního řádu.

Závěr:

Práci proto doporučuji k ústní obhajobě. S ohledem na výše uvedené formální vady s hodnocením **výborně – velmi dobře.**

Diplomovou práci hodnotím stupněm: výborně – velmi dobře.

Datum: 2. 7. 2020

Podpis vedoucího diplomové práce:
Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.